

Άρα η Σουηδία έχει συγκριτικό πλεονέκτημα στην παραγωγή σιτηρών, ενώ η Δανία έχει συγκριτικό πλεονέκτημα στην παραγωγή αυτοκινήτων

Όσον αφορά στο απόλυτο πλεονέκτημα, στα αυτοκίνητα δεν υπερέχει καμία της άλλης ενώ στα σιτηρά υπερέχει η Σουηδία.
 (10 τόνοι/χρόνο, έναντι 5 τόνων/χρόνο)

(γ) Χωρίς εμπόριο, οι μισοί εργαζόμενοι κάθε χώρα παράγουν αυτοκίνητα και οι άλλοι μισοί παράγουν σιτηρά. Ποια ποσότητα παράγει κάθε χώρα;

	Αυτ/τα	Σιτηρά
Σουηδία	$50 \text{ €} \times 4 = 200 \text{ €}$	$50 \text{ €} \times 10 \text{ τόν} = 500 \text{ €} \text{ τόνοι}$
Δανία	$50 \text{ €} \times 4 = 200 \text{ €}$	$50 \text{ €} \times 5 \text{ τόν} = 250 \text{ €} \text{ τόνοι}$

(δ) Δώστε ένα παράδειγμα στο οποίο το εμπόριο φέρνει κάθε χώρα σε καλύτερη οικονομική κατάσταση.

Η Δανία θα παράγει στην Σουηδία αυτοκίνητα για τα οποία έχει συγκριτικό πλεονέκτημα και θα τα ανταλλάξει με σιτηρά από τη Σουηδία.

Κ.Ε αυτών στη Δανία = 1,25 τόνοι σιτηρά
 Άρα μπορεί η Δανία να δώσει 1 αυτοκίνητο και να πάρει πχ. 2 τόνους σιτηρά από τη Σουηδία.

Αυτό συμφέρει και τη Σουηδία γιατί για αυτών το Κ.Ε. σιτηρών = 0,4 αυτ.

Άρα το Κ.Ε για 2 τόνους σιτηρών = 0,8 αυτοκίνητα.

Αφού δίνει 2 τόνους σιτηρά και πάρει 1 αυτοκίνητο την συμφέρει.

Έτσι Αν πχ. Δανία ανταλλάξει 100 € αυτ/τα με 200 € τόν. σιτηρά

	Αυτ/τα (€)	Σιτηρά (€ τόνοι)
Σουηδία	$200 + 100 = 300$	$500 - 200 = 300$
Δανία	$200 - 100 = 100$	$250 + 200 = 450$

Τότε τελικά έχουμε την κατανομή
 Τόσο η Σουηδία όσο και η Δανία βελτιώνεται σε σημείο πέρα από την ΚΠΔ

Προσφορά και ζήτηση: Πως λειτουργούν οι αγορές

Ψυχρός καιρός → Τιμές λαχανικών αυξάνουν

Προσδοκία πόλεμου στη Μ.Α. → Τιμή πετρελίου αυξάνει

Προβλέψεις για πολύ λιγα χιόνια → Τιμές ξενοδοχείων σε χιματεμένα δέντρα πέφτουν

Προσφορά + Ζήτηση
(Παραγωγοί) (Καταναλωτές)

Δυνάμεις που δρουν μαζί και καθορίζουν τις τιμές των αγαθών

↓
Κατανομή σπανίων φυσικών πόρων στην οικονομία

Αγορά : Ομάδα αγοραστών + πωλητών ενός αγαθού ή υπηρεσίας
↓ ↓
Καθορίζουν ζήτηση προϊόντος Καθορίζουν προσφορά

που αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και καθορίζουν την τιμή.

↓
Αν έχουν συμπεριμέντες υποθέσεις, τότε το υπόδειγμα της αγοράς (γνωστό και ως υπόδειγμα προσφοράς και ζήτησης) οδηγεί σε αποτελεσματική κατανομή των πόρων.

→ Η τιμή που πληρώνουν οι αγοραστές αντανακλά την αξία ή τη χρησιμότητα που λαμβάνουν από την απόκτηση των συμπεριμένων αγαθών/υπηρεσιών

→ Η τιμή που εισπράττουν οι πωλητές αποτελεί μια ανταπόδοση των κόστων παραγωγής, συμπεριλαμβανομένων και ενός κέρδους

Συνολικά μεγιστοποίηση κοινωνικής ευημερίας:

Υποθέσεις των υποδείματος της προσφοράς και της ζήτησης (33)

1. Υπάρχουν πολλοί αγοραστές και πωλητές στην αγορά
2. Κάθε αγοραστής και πωλητής έχει τέλεια πληροφορία
3. Κανένας αγοραστής ή πωλητής ξεχωριστά (μημονωμένα) δεν είναι αρκετά μεγάλος ή ισχυρός έτσι ώστε να επηρεάσει την τιμή (είναι "αποδέκτης τιμής", "price taker")
4. Υπάρχει ελευθερία εισόδου και εξόδου προς και από την αγορά.
5. Τα αγαθά που παράγονται είναι ομοιογενή (παρομοιώσιμα)
6. Οι αγοραστές και οι πωλητές ενεργούν ανεξάρτητα και για να λάβουν μια απόφαση εξετάζουν μόνο τη δική τους θέση
7. Τόσο οι παραγωγοί όσο και οι καταναλωτές, όταν παίρνουν αποφάσεις, λαμβάνουν υπόψη το σύνολο του κόστους και του οφέλους.
(π.χ. και το κόστος ή όφελος που αφορά ένα τρίτο πρόσωπο/φορέα.
Οι παραγωγοί λαμβάνουν υπόψη το κόστος για την κοινωβιακή αξία της ρύπανσης που προκαλείται από την παραγωγή προϊόντων).

Ανταγωνιστική αγορά: Υπάρχουν πολλοί αγοραστές και πολλοί 34

πωλητές, ώστε η επίδραση που ασκεί ο καθένας από αυτούς στην τιμή του συγκεκριμένου αγαθού (τιμή αγοράς, αγοραία τιμή) είναι αμελητέα.

Πωλητές παρέχουν παρόμοια προϊόντα και είναι πολλοί και εύκολα προσπελάσιμοι → Δεν έχουν λόγο να ζητήσουν τιμή μικρότερη από την καθορισμένη

→ Αν ζητήσουν μεγαλύτερη θα χάσουν την πηγαυή.

Αγοραστές: → Δεν μπορούν να επηρεάσουν την τιμή γιατί είναι πολλοί και ο καθένας αγοράζει μια πολύ μικρή ποσότητα.

Τέχνη ανταγωνιστική : → 1) Όμοια αγαθά
αγορά

(π.χ. αγορά σίτου)
(ή αγορά μάλακτος)
σε καί ποιο βαθμό

→ 2) Πάρα πολλοί αγοραστές + πωλητές που δεν επηρεάζουν τιμή

Λήπτες τιμών / Αποδέκτες τιμών

Ατέλειες στον ανταγωνισμό → Μονοπώλιο: Υπάρχει ένας μόνο πωλητής που καθορίζει την τιμή
(π.χ. ΔΕΗ, Πλοία Ζακύνθου)

↳ Ολιγοπώλιο: Υπάρχουν λίγοι πωλητές που συμφωνούν να μην ανταγωνίζονται ειθιτικά μεταξύ τους
(π.χ. Πετρελαιοπαραγωγή χώρα Αεροπορική εταιρεία ίδιας χώρας)

Μονοπωλιακά ανταγωνιστική αγορά (όχι πλήρως ανταγωνιστική) (35)

↓
Λίγο διαφοροποιημένα προϊόντα μεταξύ τους.
(π.χ. Η/Υ, λογισμικά)

Θα επικεντρωθούμε στη μελέτη των τιμών ανταγωνιστικών αγορών.

ΖΗΤΗΣΗ

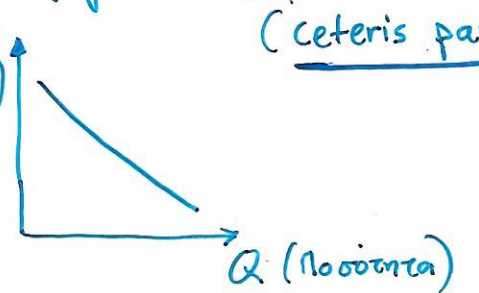
Συμμετρική αγοράσών

Ζητούμενη ποσότητα (Q^d ή q): Ποσότητα του αγαθού την οποία οι αγοραστές θέλουν (και μπορούν) να αγοράσουν.

↓
Ποιοι παράγοντες την καθορίζουν; π.χ. γάλα

→ 1. **ΤΙΜΗ**: { Ζητούμενη ποσότητα (Q) ενός αγαθού
αυξάνεται αντίστροφα με την τιμή του (P) }
(Όταν οι άλλοι παράγοντες παραμένουν σταθεροί)
(ceteris paribus)

Νόμος της Ζήτησης (P)
(Law of demand) (Τιμή)

→ 2. **ΕΙΣΟΔΗΜΑ** → Κανονικό αγαθό: Αύξηση εισοδήματος ⇒ Αύξηση ζητούμενης ποσότητας (Q)

↓
Κατώτερο αγαθό: Μείωση εισοδήματος ⇒ Μείωση Q
(π.χ. Διαδρομές αεροπορίας)
Υψηλά

→ 3. Τιμές συνδέμενων αγαθών

Υποκατάστατα αγαθά

Παγωτό - Παγωμένο γαλάκτωμα
Εισιτήριο Κιν/γού - Ενοίκιο DVD
Αγαθό 1 - Αγαθό 2

Αύξηση της $P_1 \Rightarrow$ Αύξηση της Q_2
(τιμής) (ζητούμενη ποσότητα)

Συμπληρωματικά αγαθά

Βενζίνη - Αυτοκίνητο
Εισιτήρια Τελεφέρια - Χιονοδρομίες
Αγαθό 1 - Αγαθό 2

Αύξηση της $P_1 \Rightarrow$ Μείωση της Q_2

→ 4. Προτιμήσεις καταναλωτών

Οικονομολόγοι δε προσπαθούν να εξηγήσουν τις προτιμήσεις αλλά εξετάζουν τι συμβαίνει όταν αυτές αλλάζουν.

→ 5. Προσδοκίες αγοραστών

Αν προσδοκώ αύξηση του εισοδήματός μου \rightarrow χρησιμοποιώ μέρος από τις αποταμιεύσεις μου για α για ένα αγαθό
Αν προβλέπεται αύξηση τιμής πετρελαίου \rightarrow αγοράζω περισσότερο σίμητρα

→ 6. Αριθμός αγοραστών/Πληθυσμός

Ανάλογος με τη ζήτηση
Προώθηση ενός αγαθού σε μια νέα χώρα
Μεταβολές στη σύνθεση του πληθυσμού (π.χ. αν πληθυσμός γερνεί)
Αύξηση τιμών για υπηρεσίες υγείας κ.ο.κ.

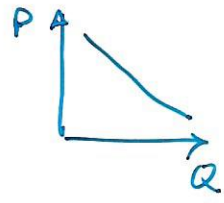
→ 7. Διαφήμιση

(Κλίμακα)

Πίνακας ζήτησης και ααμνήζη ζήτησης

↓
Μας δείχνει τη σχέση ανάμεσα στο P και το Q (τιμή και ζητούμενη ποσότητα αγαθών)

↓
Γραφική παράσταση των ζευγών (P, Q) του πίνακα ζήτησης

Αγαθό: Γάλα

Παράδειγμα:

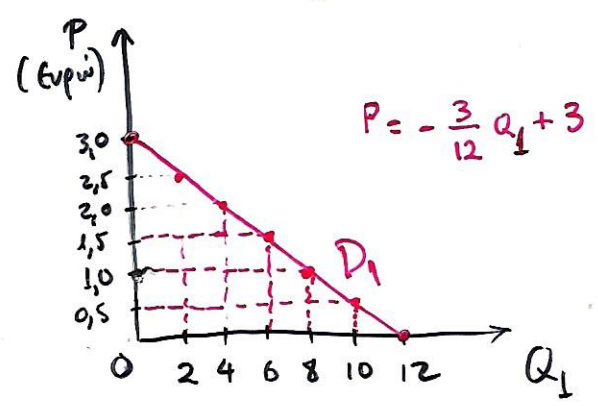
Πίνακας ζήτησης Γάλα (lt/μήνα)

Τιμή (€)	Ποσότητα (Q)
0,00	12
0,50	10
1,00	8
1,50	6
2,00	4
2,50	2
3,00	0

Πίνακας ζήτησης Κώστα

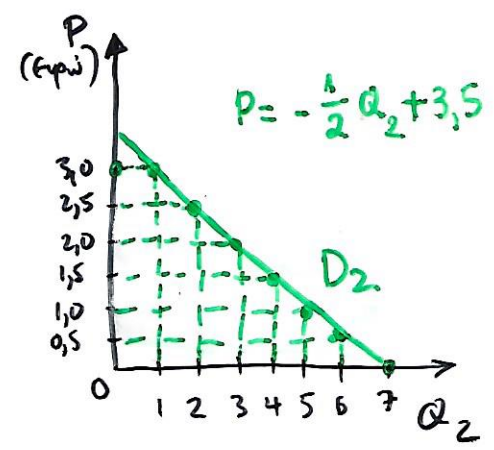
P (€)	Q (lt/μήνα)
0,0	7
0,5	6
1,0	5
1,5	4
2,0	3
2,5	2
3,0	1

Ατομική ααμνήζη ζήτησης Γάλα

(Δεν είναι απαραίτητα γραμμική η σχέση $P = f(Q)$)

Ατομική ααμνήζη ζήτησης Κώστα

Αγοραία ζήτηση - Αγοραία καμπύλη ζήτησης ή Ζήτηση αγοράς

Μας ενδιαφέρει για κάθε τιμή P , ποια είναι η συνολική ζήτηση ποσότητα Q από όλους τους αγοραστές.

Προσώλη με ορισμένα αθροισμα των ατομικών καμπυλών ζήτησης (D_1, D_2)

$$D_1: P = -\frac{3}{12}Q_1 + 3 \rightarrow Q_1 = 12 - 4P$$

$$D_2: P = -\frac{1}{2}Q_2 + 3,5 \rightarrow Q_2 = 7 - 2P$$

$$\rightarrow Q_1 + Q_2 = 19 - 6P \rightarrow$$

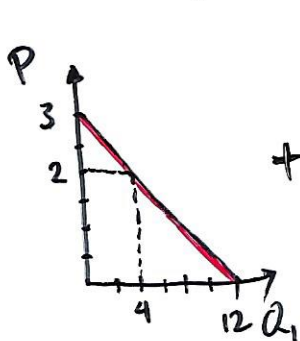
$$\rightarrow Q = 19 - 6P \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \boxed{P = -\frac{Q}{6} + \frac{19}{6}}$$

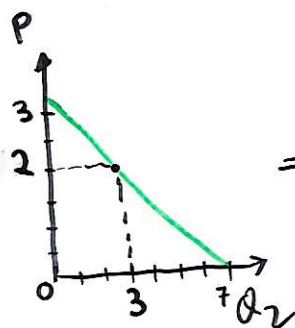
Συνολική καμπύλη ζήτησης
Αγοραία ζήτηση

P	Q = Q ₁ + Q ₂
0	12 + 7 = 19
0,5	10 + 6 = 16
1,0	8 + 5 = 13
1,5	6 + 4 = 10
2,0	4 + 3 = 7
2,5	2 + 2 = 4
3,0	0 + 1 = 1

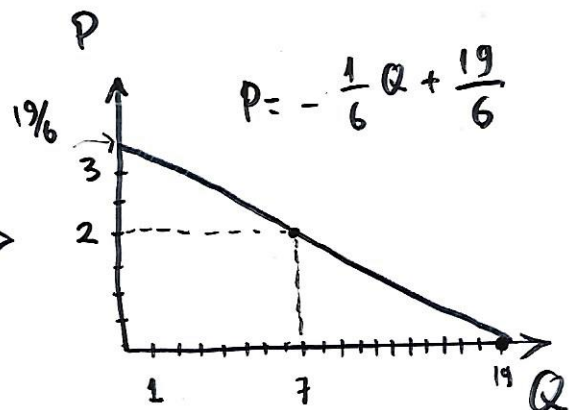
Αγοραία καμπύλη ζήτησης

+

⇒

$$Q = Q_1 + Q_2$$

Γενικά $Q = Q_1 + Q_2 + Q_3 + \dots + Q_n$

n : αριθμός αγοραστών

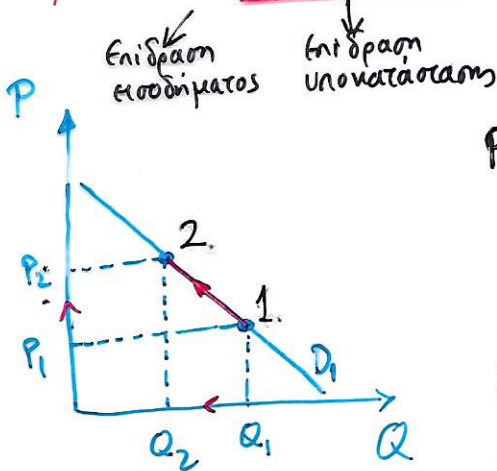
(Συνολική ζήτηση ποσότητα)

Μετατοπίσεις έναντι μετακινήσεων κατά μήκος της καμπύλης ζήτησης 39

Εξετάσαμε πριν 7 προσδιοριστικούς παράγοντες της ζήτησης

1. Τιμή	4. Προτιμήσεις
2. Εισόδημα	5. Προσδοκίες
3. Τιμές συνδόμενων αγαθών	6. Αριθμός αγοραστών
	7. Διαφήμιση

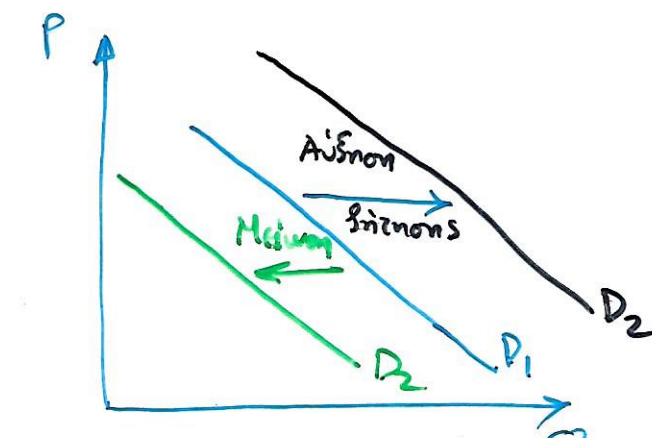
Όταν μεταβάλλεται η τιμή (P), τότε έχουμε κίνηση επάνω στην καμπύλη ζήτησης (π.χ. D₁).

$P_1 \rightarrow P_2$ προκύπτει $Q_1 \rightarrow Q_2$
Αύξηση P Μείωση ζητούμενης ποσότητας Q. ή αντίστροφα

Μεταβολή ζητούμενης ποσότητας

Όταν μεταβάλλεται κάποιος (ένας κάθε φορά) από τους υπόλοιπους 6 προσδιοριστικούς παράγοντες της ζήτησης \Rightarrow Πραγματοποιείται ΜΕΤΑΤΟΠΙΣΗ όλης της καμπύλης ζήτησης

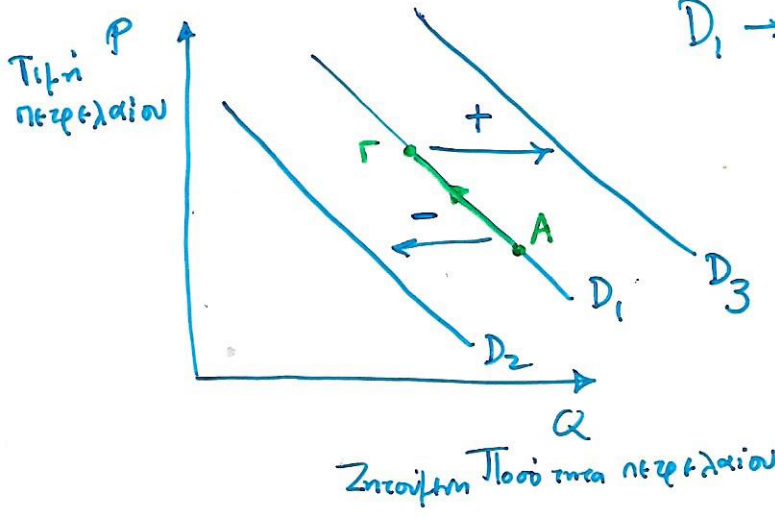

$D_1 \rightarrow D_3$: Μείωση της ζήτησης

$D_1 \rightarrow D_2$: Αύξηση της ζήτησης
(π.χ. Αύξηση εισοδήματος ή Στροφή προτιμήσεων και άλλα)

Μεταβολή της ζήτησης

Παράδειγμα: Ζήτηση πετρελαίου

$D_1 \rightarrow D_2$: Κίνηση από το υδάτος για χρήση εναλλακτικών πηγών ενέργειας
↓
Μείωση ζήτησης για πετρέλαιο

$D_1 \rightarrow D_3$: Απική πολέμου στον Περσικό Κόλπο \rightarrow Αύξηση ζήτησης για πετρέλαιο

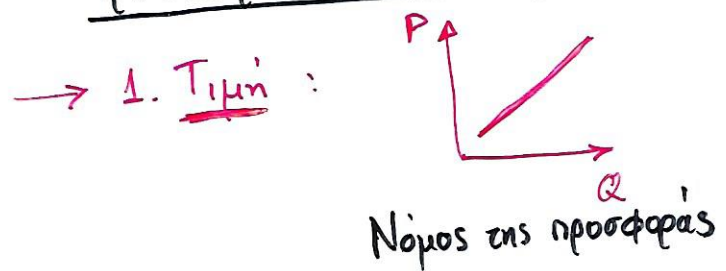
Κίνηση $A \rightarrow \Gamma$ επάνω στην D_1 : Αύξηση της τιμής του πετρελαίου με επιβολή ενός νέου φόρου στα ναύστρα.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Συμπεριφορά των πωλητών

Προσφερόμενη ποσότητα ενός αγαθού ή υπηρεσίας είναι η ποσότητα που οι πωλητές είναι διατεθειμένοι και καινοί να πωλήσουν.

Προσδιοριστικοί παράγοντες της προσφοράς

Η προσφερόμενη ποσότητα ενός αγαθού αυξάνεται όταν αυξάνεται η τιμή του (Προϋπόθεση: λοιποί παράγοντες αμετάβλητοι)

Υψηλή τιμή αγαθού \rightarrow πιο επικερδής η πώλησή του \rightarrow ο επιχειρηματίας επενδύει στην παραγωγή του.